

เปรียบเทียบแนวคิดระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม Comparison of Concepts between Stakeholders in the Area for Row House Renovation in Old Town, Nakhon Phanom Province

วินัย แวโคกสูง* จันทนีย์ จิรันธนัน** และ วรวัฏ ลาชาโรจน์**
Winai Wawkoksung*, Chantanee Chiranthanut** and Warat Lacharoje**

Received : December 19, 2020

Revised : June 14, 2021

Accepted : June 24, 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม โดยมีการศึกษาแนวคิดทางด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวและหลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ซึ่งบทความนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ โดยใช้การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางการวิจัยจากการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้างต้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวคิดที่มีสำคัญต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ซึ่งผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดสามารถสรุปประเด็นที่มีความสำคัญได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวคิดในการปรับปรุงอาคารตึกแถวของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ 2) หลักการที่ส่งผลต่อแนวคิดในการปรับปรุงอาคารตึกแถวของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ จากการศึกษาสามารถชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวที่เหมือนหรือต่างกัน รวมถึงทางเลือกในการใช้รูปแบบอาคาร วิธีการปรับปรุงอาคาร ที่เหมือนหรือต่างกันของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ไปใช้ในการศึกษาและพิจารณาถึงประเด็นทางด้านแนวคิดความต้องการที่ส่งผลต่อลักษณะการปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนมรวมถึงอาคารตึกแถวในพื้นที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้

Abstract

This article is part of a research study on the concept of stakeholders for Row house renovation in old town, Nakhon Phanom Province. The purpose is to compare the concept of factors affecting and the principles used to the Row house renovation. This article presents information about the comparison of the concept of Row house renovation for the stakeholders in the area. Which uses the study and analysis of research data from the use of structured interview forms,

* หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

** คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

* Master of Architecture Program, Faculty of Architecture, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand, 40002

** Faculty of Architecture, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand, 40002

Corresponding author E-mail : winaiwawkoksung@gmail.com*

which is related to the objectives of the above research. In order to demonstrate concepts that are important to Row house renovation. The results from the comparison of concepts can be summarized as follows: 1) Factors affecting the concept of Row house renovation 2) Principles that affect the concept of Row house renovation. From research studies, concepts that are similar and different, Factors, Principles, Building Models, Methods of Building Improvements. Used to study and consider the issues of conceptual needs affecting the characteristics of Row house renovation in old town, Nakhon Phanom Province, Including commercial buildings in areas that are similar in nature.

คำสำคัญ: เปรียบเทียบแนวคิด ผู้มีส่วนได้เสีย ปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า นครพนม

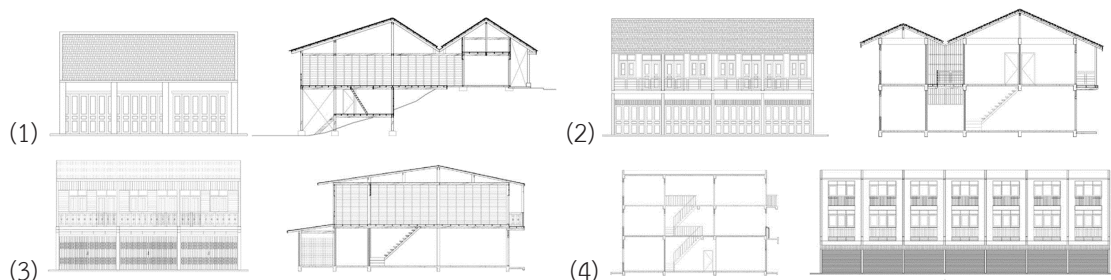
Keywords: Compare concepts, Stakeholders, Row house renovation, Nakhon Phanom Old Town

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาในหลายชุมชนได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเก่าที่มีคุณค่าต่อชุมชน เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมจนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อาทิเช่น ชุมชนคลองอัมพวา ชุมชนตลาดสามชุกหรือย่านเมืองเก่าภูเก็ต เป็นต้น แม้ว่าการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเก่าเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาจะมีมากขึ้นในปัจจุบัน แต่มีอาคารเก่าในชุมชนอีกหลายแห่งยังไม่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมและเกิดการเสื่อมสลาย แต่ในทางตรงกันข้ามชุมชนในบางแห่งเกิดการพัฒนารวดเร็ว จนอาจทำลายคุณค่ามรดกวัฒนธรรมของตนเองไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งยากจะพัฒนาให้กลับมาใหม่ให้เหมือนยังรูปแบบดั้งเดิมที่เคยเป็นในอดีต (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร, 2552) ซึ่งย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนมนั้น ตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันได้มีการเข้ามาตั้งถิ่นฐานโดยคนจีนและเวียดนาม ซึ่งในอดีตลักษณะพื้นที่ที่ครอบคลุมถึงแผ่นดินของประเทศลาวตอนกลางจนถึงประเทศเวียดนามและมีแอ่งสกลนครเป็นพื้นที่ที่สำคัญในการก่อเกิดอารยธรรม เป็นจุดรวมของแหล่งน้ำสำคัญโดยเฉพาะแม่น้ำโขง ซึ่งถือเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดในพื้นที่แห่งนี้ โดยเดิมทีเป็นที่ตั้งของอาณาจักรศรีโคตรบูรตัวเมืองตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของลำน้ำโขง (ฝั่งลาว) นครพนมนั้นจะประกอบไปด้วยชนเผ่ามีทั้งหมด 7 เผ่า ซึ่งแต่ละเผ่าจะกระจายกันอยู่ตามอำเภอต่างๆ ของจังหวัดนครพนม ส่วนในตัวเมืองนครพนม โดยเฉพาะย่านชุมชนหอนาฬิกาที่เป็นย่านเมืองเก่าในปัจจุบันนั้นส่วนมากจะเป็นคนไทลาวอาศัยรวมกับคนจีนที่เข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก (จุฑพร ดอนโสม, 2551) ในทางด้านสังคมเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ในย่านเมืองเก่า นครพนม บนถนนสุนทรวิจิตรมีลักษณะพิเศษแสดงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นมีการดำเนินชีวิตแบบธุรกิจค้าขาย โดยเป็นการค้าขายสินค้าจากอาคารตึกแถวเป็นส่วนมากรูปแบบสถาปัตยกรรมมีลักษณะเฉพาะในแต่ละยุคสมัย ซึ่งลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ทอดยาวไปตามแม่น้ำโขงที่มีลักษณะทางด้านกายภาพที่ส่งผลให้เกิดอิทธิพลทางด้านขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน ลาวและเชื้อสายเวียดนามที่เดินเรือเข้ามาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าในพื้นที่

สำหรับรูปแบบทางด้านสถาปัตยกรรมในย่านเมืองเก่านครพนม ส่วนใหญ่เป็นอาคารตึกแถวที่มีการก่อสร้างตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันซึ่งมีเอกลักษณ์และการเปลี่ยนแปลงของตนเอง ประกอบไปด้วยอาคารที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป จนกระทั่งอายุ 100-120 ปี ซึ่งอาคารตึกแถวเหล่านี้ได้แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมเฉพาะย่านเมืองเก่านครพนมได้อย่างชัดเจน (ธวัชชัย ศรีแก้ว, 2557) จึงเป็นย่านที่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบันเพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว โดยตัวอาคารตึกแถวมีการปรับปรุงในหลายกลุ่มคนทำให้เกิดแนวคิดในการ

ปรับปรุงอาคารในหลายรูปแบบที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลทำให้ในปัจจุบันอาคารตึกแถวมีการปรับปรุงที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิดของกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ซึ่งจากการสำรวจกลุ่มที่ส่งผลต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ ผู้ใช้อาคารตึกแถวและกลุ่มหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบในพื้นที่ จึงทำให้เกิดประเด็นคำถามในเรื่องของ “แนวคิดของผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐต่อการปรับปรุงอาคารนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้างและลักษณะของการปรับปรุงนั้นเหมือนหรือต่างกันอย่างไร” จากประเด็นคำถามในเรื่องของแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเก่า จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในพื้นที่และเปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารในย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม ดังนั้น ซึ่งจะมีวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารระหว่างหน่วยงานรัฐและผู้ใช้อาคารตึกแถวในพื้นที่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความต่างกันของแนวคิด ซึ่งนำไปใช้ในการศึกษาและพิจารณาถึงประเด็นทางด้านแนวคิดความต้องการที่ส่งผลต่อลักษณะการปรับปรุงอาคารตึกแถวต่อไปในอนาคต

ภาพที่ 1 แสดงลักษณะรูปแบบอาคารตึกแถวในพื้นที่ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม (1) ตึกแถวอิทธิพลจีน (2) ตึกแถวอิทธิพลตะวันตก (3) ตึกแถวอิทธิพลร่วมสมัย (4) ตึกแถวอิทธิพลสมัยใหม่
(ที่มา: ธวัชชัย ศรีแก้ว, 2557)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว รวมถึงแนวทางที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม

การดำเนินการศึกษา

1. ขอบเขตของการวิจัย

พื้นที่ศึกษาการเลือกอาคารศึกษาจากพื้นที่ย่านชุมชนเก่า บริเวณถนนสุนทวิจิตรอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ในระยะ 2 ตารางกิโลเมตรตามขอบเขตการสำรวจย่านเมืองเก่าของทางเทศบาลนครพนม ผู้วิจัยได้การคัดเลือกอาคารโดยการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ คุณค่าที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ (historic) คุณค่าที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและการรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรม (Value คุณค่าทางด้านรูปแบบและสภาพ (Style) คุณค่าทางด้านองค์ประกอบเมือง (Landmark) และคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับอายุ (Age) (อุมารักษ์และคณะ 2546) ซึ่งจากเกณฑ์พิจารณาอาคารศึกษาพบว่าอาคารตึกแถวที่มีเรื่องราวความสำคัญทางด้านคุณค่าเอกลักษณ์วัฒนธรรมและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในย่านเมืองเก่านครพนมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2 แสดงตำแหน่งอาคารที่ใช้การเก็บข้อมูลวิจัย
(ที่มา: แก้วจากธวัชชัย, 2557)

ภาพที่ 3 แสดงภาพอาคารที่ใช้การเก็บข้อมูลวิจัย
(ที่มา: ผู้วิจัย, 2563)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม โดยกลุ่มตัวอย่างมาจากการศึกษาจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ (Stakeholders) คือ กลุ่มของผู้ใช้อาคารตึกแถวในพื้นที่ และกลุ่มของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบในพื้นที่ เนื่องจากวิธีการศึกษาเป็นแบบเปรียบเทียบ (Compare Methods)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มของประชากร ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นผู้ใช้อาคาร (เจ้าของอาคาร หรือผู้เช่าอาคาร) ที่อาศัยอยู่ภายในอาคารตึกแถวกรณีศึกษาทั้งหมด 24 หลัง

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นที่มีบทบาทและความสำคัญในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ซึ่งอาจเป็นบุคคลในภาคชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชนหรือภาควิชาการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวย่านเมืองเก่า นครพนม โดยจะมีการออกแบบชุดข้อมูลการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ชุดข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ใช้อาคารและชุดข้อมูลการสัมภาษณ์หน่วยงานรัฐ ให้มีลักษณะรูปแบบของข้อมูลการสัมภาษณ์ที่คล้ายคลึงกันในแต่ละประเด็นของชุดคำถามการวิจัยต่อไป

เครื่องมือการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวคิดในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม โดยมีประเด็นในการศึกษาวิจัย คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคารตึกแถว ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคารตึกแถวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในโครงการ

ส่วนที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดหรือแนวทางที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม โดยมีประเด็นในการศึกษา คือ หลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว วิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถวและรูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลที่ได้ออกมาจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงอาคารตึกแถว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือการวิเคราะห์ในส่วนของการปรับปรุงอาคารตึกแถวและวิเคราะห์แนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในปัจจุบันมีรายละเอียดดังนี้

(1) วิเคราะห์สภาพการณ์ปรับปรุงอาคารตึกแถว จากการสำรวจการใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์ทางด้านกายภาพของอาคารตึกแถวปัจจุบัน ได้แก่ ลักษณะของการปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอาคารตึกแถว การประโยชน์พื้นที่ภายในอาคารตึกแถว รวมถึงสภาพการณ์ปรับปรุงอาคารตึกแถวในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลทำให้เห็นถึงปัจจัยแนวโน้มของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคารตึกแถวในพื้นที่ได้

(2) วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ จากการสัมภาษณ์ข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ซึ่งจะถูกแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวคิดในการปรับปรุงอาคารตึกแถว เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้งอาคารตึกแถว ตัวอาคารตึกแถว รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นและวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว เช่น วิธีการปรับปรุงอาคารตึกแถว รูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ว่ามีแนวคิดที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อลักษณะของการปรับปรุงอาคารตึกแถวอย่างไร โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ไปใช้ในการศึกษาและพิจารณาถึงประเด็นทางด้านแนวคิดความต้องการที่ส่งผลต่อลักษณะการปรับปรุงอาคารตึกแถวต่อไปในอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวความคิดที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยนี้เน้นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นย่านประวัติศาสตร์พาณิชย์กรรม (Commercial District) ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ที่ประกอบไปด้วยอาคารตึกแถวที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญด้านลักษณะทางกายภาพและลักษณะเศรษฐกิจสังคมที่สามารถสื่อให้เห็นถึงความเป็นมาและพัฒนาการทางสถาปัตยกรรมในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งการศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาแนวคิดของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ได้แก่ กลุ่มของผู้ใช้อาคารตึกแถวและกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่เป็นหลัก โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปรับปรุงอาคารตึกแถว และหลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อหาคำตอบในประเด็นคำถามการวิจัย “แนวคิดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง ซึ่งส่งผลต่อแนวทางการปรับปรุงที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปรับปรุงอาคารตึกแถว มีประเด็นในการศึกษาวิจัยอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคาร ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคารและผู้มีส่วนร่วมในโครงการ โดยปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลการตัดสินใจในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะอาคารตึกแถวย่านเมืองเก่านครพนมในปัจจุบัน

1.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคารตึกแถว พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีแนวคิดที่ต่างกันเนื่องจากกลุ่มของส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่มีวัตถุประสงค์และแผนดำเนินงานที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถวที่แตกต่างกันไป โดยทางหน่วยงานรัฐมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เป็นหลัก เพราะว่าเป็นส่วนหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและพิจารณาพื้นที่ที่มีคุณค่าความสำคัญริมฝั่งแม่น้ำโขง ตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ตามชุมชนต่างๆ ริมฝั่งแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม สำหรับผู้ใช้อาคารตึกแถวมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเป็นหลัก เพราะว่ามีแนวคิดในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารตึกแถว โดยการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ทางด้านธุรกิจภายในอาคารให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแนวคิดทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคาร ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคารตึกแถว		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(1)	ด้านประวัติศาสตร์	(3)
(2)	ด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว	(1)
(3)	ด้านกฎหมาย / บังคับควบคุมอาคาร	(2)

จากการให้ความสำคัญความแตกต่างกันของปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถสื่อให้เห็นถึงแนวทางในการปรับปรุงอาคารตึกแถวในปัจจุบันได้อย่างชัดเจน เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลต่อแนวคิดของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ในการเลือกบริเวณและขอบเขตพื้นที่ที่ใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงอาคารตึกแถวในปัจจุบัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลโดยตรงต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคารตึกแถว

- กลุ่มของหน่วยงานรัฐจะเน้นการเลือกพื้นที่ที่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและส่งเสริมพื้นที่ได้ ซึ่งจะเลือกปรับปรุงซ่อมแซมบริเวณภายนอกอาคารตึกแถวเป็นหลัก
- กลุ่มของผู้ใช้อาคารจะเน้นการเลือกพื้นที่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้ประโยชน์อาคารตึกแถว ซึ่งจะเป็นการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ภายในอาคารตึกแถวเป็นหลัก

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคารตึกแถว พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นั้นมีแนวคิดที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มของหน่วยงานรัฐให้ความสำคัญทางด้านกายภาพภายนอกอาคารตึกแถว เนื่องจากการสำรวจและพิจารณาถึงสภาพอาคารมีความทรุดโทรมและบางอาคารมีการพุงงันเกือบไม่สามารถใช้งานในการอยู่อาศัยได้ จึงส่งผลต่อแนวคิดในการปรับปรุงในส่วนของสภาพภายนอกอาคารตึกแถวเป็นหลัก สำหรับกลุ่มของผู้ใช้อาคารในพื้นที่ให้ความสำคัญทางด้านข้อจำกัดของการใช้งานภายในอาคารตึกแถวเป็นสำคัญ เนื่องจากข้อจำกัดของการใช้งานของขนาดของพื้นที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน จึงส่งผลต่อแนวคิดในการขยายขนาดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในประโยชน์ ซึ่งการให้ความสำคัญที่แตกต่างกันนี้ส่งผลต่อลักษณะของการปรับปรุงอาคารตึกแถวในปัจจุบัน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบแนวคิดทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคาร ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคารตึกแถว		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(1)	ด้านสภาพของอาคารตึกแถว	(2)
(2)	ด้านโครงสร้างอาคารตึกแถว	(3)
(3)	ข้อจำกัดทางด้านพื้นที่ภายในอาคาร	(1)

จากการให้ความสำคัญความแตกต่างกันของปัจจัยดังกล่าวนั้น เนื่องจากส่วนหนึ่งมีผลมาจากการให้ความสำคัญทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งอาคารตึกแถวข้างต้น จึงส่งผลทำให้เกิดมีความสัมพันธ์ทางด้านแนวคิดการให้ความสำคัญกับบริเวณและขอบเขตพื้นที่ที่ใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงอาคารตึกแถวดังกล่าวตามวัตถุประสงค์และแผนดำเนินงานของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่แตกต่างกันไป

- กลุ่มของหน่วยงานรัฐได้มีการดำเนินการปรับปรุงอาคารตึกแถวแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2561 ที่ผ่าน มา ตามกระบวนการให้ความสำคัญทางด้านกายภาพภายนอกอาคาร โดยมีการปรับปรุงเฉพาะส่วนของด้านหลังอาคาร ตึกแถว ซึ่งมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงวัสดุ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสีสันทนของอาคาร ตึกแถว
- กลุ่มของผู้ใช้อาคารได้มีการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารตึกแถวในปัจจุบัน ซึ่งมีความแตกต่างกันตามความต้องการใช้ประโยชน์อาคารเป็นหลัก สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ การขยายพื้นที่ใช้สอยเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการอยู่อาศัยและการขยายพื้นที่ใช้สอยเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านธุรกิจเพื่อตอบรับกับ กระแสการท่องเที่ยวที่เติบโตมากขึ้นในปัจจุบัน

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในโครงการ พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีแนวคิดที่เหมือนกัน เนื่องจากในปัจจุบันเกิดรูปแบบของการปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่เริ่มที่มีความหลากหลาย อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ จึงส่งผลทำให้เกิดการเลือกบริเวณพื้นที่ วิธีการ รวมถึงรูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถวมีลักษณะแตกต่างกันออกไปในปัจจุบัน จากประเด็นดังกล่าวผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐจึงมีแนวคิดในการเสนอแนวทางการร่วมมือกันในการออกแบบปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่ เพื่อช่วยลดข้อจำกัดและแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในระหว่างของการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารตึกแถว ทั้งนี้การร่วมมือกันของทั้งสองฝ่ายอาจส่งผลเชิงบวกเกี่ยวกับการสร้างความเชื่อมั่นของหน่วยงานรัฐที่มีให้ผู้ใช้อาคารได้อีกทางหนึ่งด้วย

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบแนวคิดทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในโครงการ ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในโครงการ		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(2)	ให้ความสำคัญกลุ่มของผู้ใช้อาคาร	(2)
(3)	ให้ความสำคัญกลุ่มของหน่วยงานรัฐ	(3)
(1)	ให้ความสำคัญทั้งสองกลุ่มผู้ใช้งาน (ผู้ใช้อาคาร/หน่วยงานรัฐ)	(1)

จากการให้ความสำคัญที่เหมือนกันนั้นจึงส่งผลทำให้เกิดการเสนอแนวคิดในการทำประชาวิจารณ์เพื่อการร่วมมือกันในการนำเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาและลดข้อจำกัดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในพื้นที่ ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการทำการประชาวิจารณ์เพื่อนำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถว ทั้งใน ด้านรูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร วิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร รวมถึงวัสดุและสีสันทนที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางด้านแนวคิดความต้องการสำหรับแนวทางมีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในด้านต่างๆ เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการทางด้านสถาปัตยกรรม

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำเสนอแนวคิดและแนวทางจากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงอาคารลักษณะของการปรับปรุงอาคารข้างต้นว่ามีลักษณะเหมือนเดิมหรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การอภิปรายหาข้อสรุปผลการทำประชาพิจารณ์ สำหรับแนวทางที่มีความเป็นไปได้ ที่ควรใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถวให้เป็นไปตามหลักการแนวคิดทางด้านสถาปัตยกรรม

2. แนวทางที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว โดยมีประเด็นในการศึกษาวิจัยอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ หลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร วิธีการปรับปรุงอาคารและทางเลือกรูปแบบอาคาร โดยหลักการดังกล่าวนี้ส่งผลต่อแนวคิดในการการตัดสินใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนมในปัจจุบัน

2.1 หลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีแนวคิดที่เหมือนกันได้แก่ การคิดหาประโยชน์ใช้สอยใหม่ๆ ให้กับอาคาร เนื่องจากมีแนวคิดที่ว่าอาคารตึกแถวที่มีคุณค่าความสำคัญในพื้นที่นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงการใช้งานเพื่อตอบสนองต่อกระแสสังคมนิยมในปัจจุบันได้ ซึ่งในการปรับปรุงอาคารตึกแถวเท่านั้นเปรียบเสมือนเป็นแนวคิดในการหาประโยชน์ใช้สอยใหม่จากเดิมที่เป็นอยู่ ให้เป็นไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเวลาปัจจุบัน แต่ในการปรับปรุงเพื่อคิดหาประโยชน์ใช้สอยใหม่ๆ นั้นจำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการปรับปรุง เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นอาคารตึกแถวเก่าเอาไว้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบแนวคิดทางด้านหลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

หลักการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(2)	เพื่อการเก็บรักษาส่วนที่มีคุณค่าความสำคัญ	(2)
(3)	เพื่ออนุรักษ์กลุ่มของอาคารที่มีความสำคัญ	(3)
(1)	เพื่อคิดหาประโยชน์ใช้สอยใหม่ให้กับอาคาร	(1)
(4)	เพื่อสร้างความใส่ใจในการดูแลอาคาร	(4)

จากแนวคิดในการเลือกใช้หลักการดังกล่าวนี้ อาจส่งผลทำให้เกิดลักษณะรูปแบบของอาคารตึกแถวที่มีความหลากหลายแตกต่างกันตามความต้องการใช้ประโยชน์ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ดังนั้นหลักการดังกล่าวจึงมีข้อควรคำนึงถึงวิธีการและรูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร รวมถึงองค์ประกอบและวัสดุที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และรักษารูปแบบอาคารตึกแถวดั้งเดิมไว้ให้ได้มากที่สุด

2.2 วิธีที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีแนวคิดที่เหมือนกันได้แก่การใช้วิธีการป้องกันการเสื่อมสภาพของอาคารตึกแถว เนื่องจากในพื้นที่ย่านเมืองเก่าในปัจจุบันมีการวิธีการปรับปรุงอาคารตึกแถวที่แตกต่างกันไป เช่น มีการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารตึกแถว การรื้อองค์ประกอบดั้งเดิมแล้วสร้างขึ้นใหม่โดยใช้โครงสร้าง คสล.และเหล็ก เพื่อความแข็งแรงและต้องการตกแต่งอาคารให้ทันสมัยตาม

วัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ซึ่งส่งผลทำให้ก่อให้เกิดความหลากหลายด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมในพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบของเอกลักษณ์ คุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของความเป็นอาคารตึกแถว จากเหตุผลข้างต้นส่งผลต่อแนวคิดของผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐในการเลือกใช้วิธีการป้องกันการเสื่อมสภาพของอาคารตึกแถวเป็นหลัก เพื่อเป็นรักษารูปแบบดั้งเดิมของอาคารตึกแถวและรักษาภาพรวมของบริบทของย่านเมืองเก่านครพนมเอาไว้ให้มากที่สุด

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบแนวคิดทางด้านวิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคาร ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

วิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(1)	การป้องกันการเสื่อมสภาพอาคาร	(1)
(2)	การเสริมสภาพอาคาร	(2)
(4)	การคงสภาพอาคาร	(5)
(5)	การปฏิสังขรณ์อาคาร	(4)
(3)	การปรับปรุงอาคารเก่ามาใช้ใหม่	(3)
(6)	การออกแบบสร้างองค์ประกอบเลียนแบบของเดิม	(6)
(7)	การสร้างอาคารขึ้นมาใหม่	(7)

สำหรับวิธีการดังกล่าวนั้นหน่วยงานรัฐและผู้ใช้อาคารมีแนวคิดในการนำไปใช้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้แก่ องค์ประกอบหรือวัสดุของอาคารตึกแถวส่วนใดที่สามารถทำการป้องกันการเสื่อมสภาพจากปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ก็ควรทำการป้องกันตามสภาพตามปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบดังกล่าว เพื่อรักษารูปแบบของอาคารตึกแถวดั้งเดิมให้มากที่สุด ในส่วนขององค์ประกอบหรือวัสดุของอาคารตึกแถวส่วนใดที่มีการเสื่อมสภาพตามเวลาของการใช้งาน ซึ่งไม่สามารถใช้วิธีการป้องกันการเสื่อมสภาพได้ จำเป็นต้องการปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงบริเวณดังกล่าว เพื่อให้ตัวอาคารตึกแถวมีความคงทนและดูแข็งแรงยิ่งขึ้น

2.3 รูปแบบที่ใช้ในการอาคารตึกแถว พบว่า กลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีแนวคิดที่เหมือนกันได้แก่การเลือกใช้รูปแบบดั้งเดิมของอาคารตึกแถว เนื่องจากในปัจจุบันย่านเมืองเก่านครพนมมีการพัฒนาทางด้านสภาพเศรษฐกิจ ทำให้หลายอาคารถูกขายหรือปล่อยเช่าให้กับบุคคลภายนอก (Gentrification) จึงส่งผลให้มีผลกระทบต่อรูปแบบให้การปรับปรุงอาคารตึกแถว รูปแบบของการปรับปรุงในปัจจุบันยังมีการนำรูปแบบของอาคารดั้งเดิมมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแต่มีการดัดแปลงองค์ประกอบของอาคารตึกแถวให้มีความเรียบง่ายและดูทันสมัย ซึ่งทำให้รูปแบบของอาคารแตกต่างจากเดิมในอดีตที่ผ่านมาโดยมีการปรับปรุงรูปแบบองค์ประกอบด้านหน้าอาคารในส่วนของรูปแบบประตู การเพิ่มรูปแบบองค์ประกอบของหน้าต่าง รวมถึงการลดทอนรายละเอียดด้านหน้าอาคารตึกแถว จึงทำให้รูปแบบของอาคารตึกแถวเปลี่ยนไปส่งผลให้ความแท้ด้านรูปแบบหรือด้านการออกแบบนั้นลดน้อยลงและยังมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอาคารตึกแถวตามความต้องการเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐ

รูปแบบที่ใช้ในการปรับปรุงอาคารตึกแถว		
หน่วยงานรัฐ (การให้ลำดับความสำคัญ)	หัวข้อ	ผู้ใช้อาคาร (การให้ลำดับความสำคัญ)
(1)	การใช้รูปแบบอาคารดั้งเดิม	(1)
(2)	การใช้รูปแบบอาคารข้างเคียง	(2)
(3)	การใช้บริบทของอาคารที่มีความสำคัญ	(3)
(4)	การเคารพองค์ประกอบของอาคาร	(4)
(5)	การใช้รูปแบบการสร้างความขัดแย้ง	(5)

จากการเลือกใช้วิธีการดังกล่าวนี้การออกแบบปรับปรุงอาคารตึกแถว ต้องมีการพิจารณาควบคู่กันหลายปัจจัยทั้งทางด้านการอยู่อาศัยและทางด้านการธุรกิจ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบของอาคารตึกแถวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากพื้นที่ย่านเมืองเก่ามีการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้นสำหรับกำหนดการใช้รูปแบบดั้งเดิมของอาคารตึกแถว ในออกแบบปรับปรุงอาคารตึกแถวทั้งหมดในพื้นที่ เพื่อไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบอาคารตึกแถวที่ต่างกันในพื้นที่ ซึ่งแนวคิดนี้ยังส่งผลต่อการรักษารูปแบบของอาคารตึกแถวดั้งเดิมเอาไว้ รวมถึงยังส่งผลต่อการรักษาภาพรวมของบริบทของย่านเมืองเก่า จังหวัดนครพนม

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อการปรับปรุงอาคารตึกแถวในแต่ละประเด็นของการศึกษาแสดงให้เห็นได้ชัดว่าลักษณะการปรับปรุงอาคารตึกแถวระหว่างผู้ใช้อาคารและหน่วยงานรัฐนั้นมีความแตกต่างกันไปอย่างชัดเจน เนื่องจากวัตถุประสงค์หรือความต้องการใช้ประโยชน์อาคารที่แตกต่างกันในปัจจุบัน โดยกลุ่มผู้ใช้อาคารส่วนใหญ่มีแนวคิดในการปรับปรุงบริเวณภายในอาคารตึกแถว เนื่องจากต้องการตอบสนองต่อธุรกิจการท่องเที่ยวและแก้ปัญหาทางด้านข้อจำกัดของพื้นที่ภายในอาคารตึกแถวที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลทำให้ผู้ใช้อาคารตึกแถวส่วนใหญ่เน้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารเป็นหลัก จากลักษณะของการเลือกพื้นที่ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงภายในอาคารตึกแถวแล้วนั้นแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากศึกษาปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลสำคัญต่อแนวคิดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารตึกแถวของกลุ่มผู้ใช้อาคารคือปัจจัยทางด้านข้อจำกัดทางด้านข้อกฎหมายควบคุมอาคารในพื้นที่ที่ไม่สามารถต่อเติมขอบเขตอาคารตึกแถวในปัจจุบัน ดังนั้นจากข้อจำกัดและการปรับปรุงดังกล่าวนี้ถ้ายังไม่มีการกำหนดหรือแนวทางแก้ไขอย่างชัดเจน อาจส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยดั้งเดิมของอาคารตึกแถวในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งแตกต่างกับหน่วยงานรัฐที่เน้นการปรับปรุงบริเวณภายนอกอาคารตึกแถวเป็นหลัก เนื่องจากต้องการปรับปรุงอาคารตึกแถว เพื่อตอบสนองต่อนโยบายและแผนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่ จังหวัดนครพนม ซึ่งจากลักษณะของการปรับปรุงอาคารตึกแถวดังกล่าวนี้ จากการศึกษาหน่วยงานรัฐได้มีการศึกษาและสำรวจกายภาพภายในพื้นที่ย่านเมืองเก่านครพนมแล้วเสร็จทั้งในส่วนของรูปแบบวัสดุและสีสันทาสีอาคารตึกแถว แต่ในการนำมาปรับปรุงพัฒนาอาคารตึกแถวในพื้นที่นั้นไม่ได้มีการนำมาใช้อย่างชัดเจน จึงส่งผลทำให้รูปแบบของการปรับปรุงบริเวณภายนอกของอาคารตึกแถว เกิดแนวคิดที่มี

ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้อาคารตึกแถวในพื้นที่ทั้งในทางด้านรูปแบบวัสดุและสีสันทนของอาคารตึกแถว รวมถึงยังมีประเด็นในการสำรวจภาคสนาม พบว่า ในการปรับปรุงอาคารตึกแถวของทางหน่วยงานรัฐนั้นได้เกิดปัญหาที่สำคัญหลังจากการปรับปรุงแล้วเสร็จ ได้แก่ ปัญหาน้ำรั่วซึมตามผนังอาคารบริเวณที่มีการปรับปรุง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการอยู่อาศัยภายในอาคารตึกแถว ดังนั้นในการปรับปรุงอาคารตึกแถว ทางหน่วยงานรัฐควรมีการติดตามผลหลังจากการปรับปรุงแล้วเสร็จ เพื่อรับรู้และแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวอาคารตึกแถวในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมโยธาธิการและผังเมืองนครพนม. (2560). **โครงการออกแบบและวางผังนครพนม เมืองคลาสสิก**. บริษัท เฮอร์เบิน สเปนซ์ จำกัด.
- คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า. (2547). **ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548 - 2552**. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร.
- วรรณพร เสียงประเสริฐ (2554). **แนวทางการออกแบบปรับปรุงอาคารไม้เพื่อการอนุรักษ์อาคาร และพลังงาน: กรณีศึกษา อาคารไม้ชุมชนเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ปิ่นรัชฎ์ กาญจนะจิตติ. (2552). **การอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมและชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักผังเมืองกรุงเทพฯ. (2550). **คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า**. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548 - 2552.
- สำนักโบราณคดี. กรมศิลปากร. (2533). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติการอนุรักษ์อนุสรณ์สถานและแหล่งโบราณคดี**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท หิรัญพัฒน์ จำกัด. พิมพ์ครั้งที่ 1
- ยงธินศรี พิมลเสถียร. (2552). **เรียนรู้สถาปัตยกรรมในเมืองเก่าภูเก็ต**. วารสารบ้านและเมืองเพื่อการพัฒนาเมือง. 2, 13-17. ยงธินศรี พิมลเสถียร. (2557). **การปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์เมือง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
- ธวัชชัย ศรีแก้ว. (2557). **รูปแบบและลักษณะเฉพาะของอาคารตึกแถว ย่านเมืองเก่า นครพนม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุมาภรณ์และคณะ. (2551). **โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่อาศัยที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ของเมือง**. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Brand. S. (1995). **How building learn: what happen after they're built**. London: Penguin.
- Bullen, P. A., and Love, P. E. (2011). **Adaptive reuse of heritages**. Structural Survey, 29(5), 411-421.

- Orbasli, A. (2008). **Architecture Conservation: Principles and practice**. West Sussex: Blackwell. Publishing
- Ltg. Pimongathean Yongtanit. (2002). **Current Issues Concerning**. Adaptive Re-use in the Conservation of Urban Cultural Heritage.
- Schiffman, L., & Kanuk, L. (1980). **Consumer behavior**. New Jersey: Prentice Hall.
- Middleton, M. (1972). **Conservation in Action**. A Progress Report on What Is Being Done in Britain's Conservation Areas, Based on Civic Trust Conference Held at the Royal Festival Hall. London: Civic Trust.
- Zimbrado and M. leippa. (1991). **the Psychology of Attitude Change and Social Influence**. New York: McGraw-Hill.